

**Mykola Lakhizha, Doctor of Public Administration, Professor,
Professor at the Department of Public Management,
Administration and Law**
*Yuriy Kondratyuk Poltava Polytechnic National University
Poltava, Ukraine*

**Oleksii Noskov, Doctor of Philosophy,
Chair of the Department of Law**
*Poltava University of Economics and Trade
Poltava, Ukraine*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-495-5-44>

**PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP IN UKRAINE:
PROBLEMS AND PERSPECTIVES**

**ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Аналіз наукової літератури та інформації в медіа з питань публічно-приватного партнерства (ППП) свідчать про значу увагу до цього явища в перші десятиліття XXI століття, що було викликано значними сподіваннями на позитивний ефект від взаємодії публічного та приватного секторів. Актуальність даної проблематики охарактеризована у державних документах, наукових статтях та низці монографій того часу, зокрема, у дослідженні стану PPP у посткомуністичних країнах [1]. Відзначалося прагнення вивчити феномен PPP вченими з різних наукових галузей, насамперед економістами, юристами та представниками науки державного управління. З'явилися публікації щодо особливостей PPP в окремих галузях економіки. Ця увага відновилася після прийняття Закону України від 3 жовтня 2019 року № 155-IX «Про концесію» [2].

Проте невтішна статистика Департаменту інвестицій, інновацій та інтелектуальної власності Міністерства економіки України свідчить, що станом на 24.01.2024 року на умовах ДПП в Україні «укладено 1 98 договорів, з яких реалізується 22 договори (10 – концесійних договорів, 6 – договорів про спільну діяльність, 6 – інші договори), 166 договорів не реалізується (115 – не виконуються, 51 – розірвані / закінчився термін дії), 10 призупинені у зв'язку зі збройною агресією

Російської федерації [3]. До успішних проектів відносять в першу чергу концесію портів Ольвія та Херсон.

Як видно з цієї статистики, основна проблема не в укладенні угод, а у їх реалізації. Помітною є й значна градація між регіонами України у кількості укладених угод ППП (ці проекти реалізуються в 16 з 24 областей України), що пояснюється як об'єктивними, так і суб'єктивними причинами. Очевидно, що в більшості випадків ППП не розглядається ні владою, ні бізнесом як основний чи суттєвий інструмент розвитку інфраструктури чи покращення послуг. Тому серед причин стагнації процесу впровадження та реалізації угод ППП варто назвати низьку обізнаність і компетентність на місцевому рівні як державних службовців чи посадових осіб місцевого самоврядування, так і бізнесменів. Відтак, існує недовіра між сторонами, яка посилюється усвідомленням наявності корупції, бюрократії, фінансових ризиків.

Огляд сайтів Національного агентства України з питань державної служби [4] та регіональних центрів підвищення кваліфікації дозволяє зробити висновок про відсутність попиту на семінари з питань ППП, хоча вони й пропонуються органам влади та бізнесменам.

Наявна інформація в мережі Інтернет рідко включає дані про успішні проекти. Практично відсутні конкретні рекомендації. Єдиними достойними уваги, на наш погляд, залишаються методичні рекомендації, розміщені на сайті Мінекономіки 21.07.2021 року, серед них: «Вступ до посібника з питань державно-приватного партнерства», «Посібник з питань державно-приватного партнерства «Розробка та оцінка концептуальної записки» (етап 1)», «Посібник з питань державно-приватного партнерства «Оцінка техніко-економічного обґрунтування» (етап 2)», «Посібник з питань державно-приватного партнерства «Підготовка до проведення конкурсу та здійснення закупівлі» (етап 3)», «Посібник з питань державно-приватного партнерства «Супровід та реалізація договорів державно-приватного партнерства» (етап 4)», «Рекомендації щодо проведення аналізу вигод та витрат в інвестиційних проектах» [5].

Водночас, маємо констатувати увагу влади до розвитку ППП, що пояснюється необхідністю мобілізації ресурсів в умовах війни та відбудови. Як наголошує народна депутатка України Галина Янченко ППП може стати ключовим інструментом повоєнної відбудови України [6]. На це спрямований, зокрема, законопроект щодо вдосконалення механізму залучення приватних інвестицій з використанням механізму державно-приватного партнерства (ДПП)

(реєстр. № 7508 скорочення бюрократії, запровадження можливості змішаного фінансування проєктів, спрощена підготовка та реалізація малих проєктів та проєктів відбудови, розширення кола можливої діяльності ППП тощо).

Література:

1. Єгоричева С. Б., Лахижа М. І. Публічно-приватне партнерство в посткомуністичних країнах : монографія. Київ : ІПК ДСЗУ, 2020. 304 с.

2. Про концесію. Закон України від 3 жовтня 2019 року № 155-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/155-20#n646>

3. Стан здійснення ДПП в Україні Міністерство економіки України. 24.01.2024. URL: <https://me.gov.ua/documents/detail?lang=uk-ua&id=9fc90c5e-2f7b-44b2-8bf1-1ffb7ee1be26&title=stanzdiisnenniadppvukraini>

4. Національне агентство України з питань державної служби. Портал управління знаннями. Професійне навчання. URL: <https://pdp.nacs.gov.ua/courses>

5. Методичні рекомендації. Міністерство економіки України. 21.07.2021. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=2bc79196-a3b2-41a9-86e2-f55f9a8f5c9c&title=MetodichniRekomendatsii>

6. Державно-приватне партнерство може стати ключовим інструментом повоєнної відбудови – Галина Янченко. Секретаріат Комітету з питань економічного розвитку. 17 липня 2024 URL: https://komprompol.rada.gov.ua/news/main_news/75745.html